

Í DAG

ÚR »ANDELSBLADET«:

International andelsdag den 6. juli

Den internationale andelsdag, som er indført af det internationale andelsforbund ICA, holdtes i år for 41. gang lørdag den 6. juli. Mens vi i Danmark ikke har for sædvane at gøre noget særligt ud af dagen, benytter andelsorganisationerne i adskillige andre lande denne lejlighed til ved festlige sammenkomster, møder og optog at demonstrere deres tilhørsforhold til hele verdens andelsbevægelse.

ICA har som sædvanlig til dagen udsendt en udtalelse, der har følgende indhold:

Det internationale andelsforbund, ICA, hilser sine tilsluttede medlemsorganisationer og disses 174 millioner medlemmer på den 41. internationale andelsdag.

ICA ønsker ved denne lejlighed at give udtryk for sin fulde tilslutning til de omfattende anstrengelser, som gøres fra mange sider for ved internationalt samarbejde at øge produktiviteten og den sociale fremgang, anstrengelser, der samles under betegnelsen *førenede nationers udviklings-tår*.

ICA giver udtryk for sin glæde over den kendsgerning, at denne store plan omfatter et forsøg på at afskaffe underernæring og fejernæring gennem FAOs kampagne mod sult, at den omfatter et angreb på uvidenhed gennem UNESCOs verdenskampagne for læsning og skrivning og tillige fremme af fysisk og samfundsmæssig sundhed gennem en fælles indsats for bedre boligforhold — foruden mange andre internationale og nationale anstrengelser for økonomiske og sociale fremskridt.

ICA understreger, at andelsfolk overalt i verden kan og bør understøtte en fordborg af levestandarden i udviklingslandene i løbet af de næste 25—30 år; det er et mål, hvortil andelsbevægelsen i dens mangfoldige former har uundværlige bidrag at give, særlig på økonomiske, sociale og oplysningsmæssige områder.

Derfor sender ICA denne indtrængende appel til sine tilsluttede organisationer:

I udviklingslandene beder vi om, at de vil fordborge deres anstrengelser for at øge virkeområdet, effektiviteten og midlerne i deres egne andelsorganisationer, så de kan spille en endnu stærkere og mere gavnlige rolle for deres folks velvære og fremgang.

Andelsorganisationerne i de industrialiserede lande anmoder vi om, at de stiller endnu større midler til rådighed i form af penge og kvalificeret personel til fremme af andelsbevægelsen under ICAs ledelse; og vi beder organisationerne i samarbejde med de unge landes nye andelsorganisationer om at skabe et stærkere netværk af kooperativ handel og finansielle forbindelser på basis af gensidig viden om hinanden, gensidig forståelse og tillid.

Til slut bekræfter ICA sit stærke håb om gennemførelsen af en almindelig nedrustning under international kontrol. En sådan kan frigøre store hjælpemidler, der nu bruges til krigsformål, til at afskaffe fattigdommen over hele verden.

SOSIALURIN

JARÐAUMSKIPANIN

I flest öllum löndum verður almikið gíori fyrri at bota um landbúnaðin, og nýggjar jarðalögir verða gíordar við tí fyrri eyga at rættalísarar og fáa so nógv burtur úr sum gíorligt, bæði fyrri jarðarbrúkarum og heilðina.

Vísir hevur hetta stýrið breggið sær av, at teir hava øvifaldað stuðulin til landbúnaðin, men hvat nyttar hesin stuðul, og eru tað ikki burturblakaðir pengar, at teir verða nýttir fullkomuliga planlæst.

Nýggja skattalógin gevur bóndrunum ymiskar skattalættir; men tað er als ikki heita, tað er tørvur á, landbúnaðurin verður einki mættari fyrri tað, heldur verri.

Ein jarðaumskipan er eitt av fremstu tiltøkum, sum eiga at verða gíord, tí tað er umráðandi,

at miljonapeningur, sum fer av landinum til epli, grómmeti og aðra landbúnaðar framleiðslu, verður her í landinum og kemur landbrúkarunum til góðar.

Brøv til Sosialin

FOLKAPENSJÓNIN

Folkapensjónin var eitt ógvuliga kærkomið tiltak, og hetta eru vit øll, sum komin eru upp í árin ógvuliga takksom fyrri; men hinvegin harmar tað okkum, at teir, sum nú ráða fyrri borgum, eru farnir at pilka burtur av henni.

Undir javnaðarstýrinum finna vit umsetingargjaldið; men javnaðarmenn høvdu okkum í huga. Vit finna ein lætta, so ikki ov miklið varð tikið burtur frá folkapensjónini íd er tað einasta, mong av okk um hava at liva av.

Skattamarkið til lógtingsskattin varð tað hækkað frá 2000 kr. upp í 4000 kr. Sostatt sluppu vit undan at gjalda lógtingsskatt.

Nú er folkapensjónin og avlarpensjónin við teimum hekkjað gjöldum vorðin so hog, at vit í pensjón fáa meira enn 4000 kr., t. v. s. vit eru farnir upp um skattamarkið og koma nú undir lógtingsskatt.

Vit eru tí mong, ið meina, at tað var illavörððið gíort av sjálfstýrislendsstýrinum beinanvegin at

leggja tungar byrður á okkum, og beinanvegin fara at klipa burtur av teimum góðum, ið samfelagið hevur at bjóða okkum, aftaná at vit hava gíort okkara skyldu móti samfelagnum.

Folkapensjónistur.

Brækkassin

»Brækkassin« Sosialins.

Orsakað av langrøktari s jóku og harav stándandi støðugum arbeiðsloysi, havi eg roynt at fingið stuðul eftir nýggju lógávinum, tá eg havi konu og børn at forsyrgja, men ikki hevur borið til. Hvør sigur lógin um títt tilfelli?

SVAR: Tað er ikki at ivast í, at tilfelli tygara má kunna koma um forsyrgjarlógina, har tað m. a. í grein 9 verður sagt:

»..... lisesom der kan ydes hjælp under særlige forhold i anledning af trang opstået som følge af langvarig sygdom, meget store forsyrgelsesbyrder eller andre særlige omstændigheder.«

SKYLDUR.

»14. september« er eyðkendur fyrri síni mongu bluff eins og systkinabarnið »Dagblaðið« sum ongatíð hevur verið stør metant 22. sept. 1961 skrivaði »14. sept.« m. a. um folkaflokkin:

»... í ta munda óivað borið til ið hvussu er at skapa meiraluia fyrri einum føroyskum skúla, einum føroyskum sjómarki, og andstöðu móti útlenskum hervaldi.«

Nú er so hesin meirluti skipaður, men

hvar er hin »føroyski skúlin«? hvar er hilt »føroyska sjómarkið«?

hvar er andstöðan móti herstöðunum? — (Veitsluhald í Mjorkadali, kanska?)

BART UT

+ ljóðar tað lógið í folkaoyrum
+ at hoyra Hákon Djurhuus, lógmann, fyrri sjálfstýrislandsstýrinum, hvørs fremsta mál
+ Erlendur Patursson sigur vera
+ at taka av satsborgarrættindi
+ hjá Danum í Føroyum og harvið eisini statsborgarrættindi
+ hjá Friðriki kongi, geva fyrsta birgðulønunum í Føroyum navn-ið: BERIOL FRÍDRIKS IIIN
+ NIGGIJUNDA!

til gámanS

Hjá oyrnælæknunum:

Pætur hevði í longri tíð verið pindur av oyrrásti, og hann hevði ferð eftir ferð verið hjá oyrnælæknunum og fingið víðgerðir; men tíverri einki hjálpti — oyrrástið helt fram við sama lag.

So ein dagin kemur rokningin frá læknunum, og sum vituligt er, var hon heldur ikki so liti; men har var einki at gera við, sjálvandi mátti hann at gjalda.

Hann handaði læknunum peningin og suffaði tunglaga:

— Tygum hava sanniliga betur skil á krónum enn á oyrum.

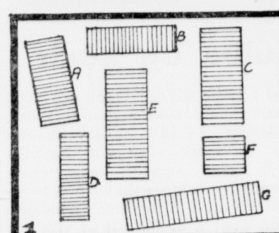
—

Ferðamaðurin:

— Er tað langt niðan til Hoyvikar.

— Tað veit um, hvussu tygum eru innstillaður. Mong halda, tað er longri enn tað er, men tað er tað ikki.

BARNAMATUR

A mynd í er bara ein mynd jøvni í øllum liðum, og á mynd tvey er bara ein mynd rund. — Hvørjar eru tær?

Veitst tú

AT undir seistastu kongavítjan fingu hesir kendu folkaflokksmenn meira dingle-dang enn teir høvdu frammanundan: — Hákon Djurhuus, lógmaður, og Gunnar Dahl-Olsen, sýslumaður, eins og hesir fingu dingle-dang fyrri fyrstu fingu Ólso Joensen, sóknarstýrisformaður í Klaksvík, og Josias Matras, fyrrverandi sóknarstýrisformaður í Klaksvík.

AT á tingi í dag eru bara tveir kongligir sjálfstýrsmenn — Sámal Petersen, lótingformaður, riddari av Dannebrog og Marius Johannessen riddari av Dannebrog.

AT onkur Norðoyingur hevur sagt, at eftir sum Norðoyingar bæði eiga lógmann og lótingformannin, sum báðir eru riddarar av Dannebrog, man berg-hólið í Norðoyum fara at bera navniið riddarahólið.

TAÐ ER VERULEIKI

AT tað ið javnaðarmenn, sambandsmenn og sjálfstýrsmenn í 1941 nationaliseradu tryggingina í Føroyum og stovnaðu Tryggingarsambandið, søgdu folkaflokksmenn: Gerið tí tað bara! Hæta vil ongán praktisk-an týðning fáa.

AT Tryggingarsambandið í dag eigur 31 milljónir kr. sum læntar eru út til skipakeyp, til bygging av virkjum og mong mong onnur almenn endamá.

AT hesin peningur, sum nú virkar millum manna til ymisk uppbyggingarendamá, vildi verið farin í lunnun hjá heimtingum og mest útlenskum spekulatum, um folkaflokkurin hevði mækt sum agt.

Þríváð verður um

»VAGAMAÐUR« skrivur í Dagblaðnum um, hvussu illa okkara innanyggja sigling er samskipað, sjálvt um lótingið nú reður yvir fleiri strandaraskipum og vey privata sigla við almennum serloyvi. Rætt hevur »Vagamaður«, tá hann m. a. skrivur:

»Landstýrið hevur sum er mynduleika til at veita loyvi til sigling. So vitt mær kunnugt sekk p.f. Kjolbro siglingsloyvi í 10 ár fyrri at keypa nýggja Pride, og Mjølkaforýringin fekk fleiri ára siglingarloyvi fyrri at keypa Tennuna.

Tað, sum landstýrið átti at gíort, var at fingið samráðing millum á-

byrgdamann fyrri Stranfaraskip landsins og privatu returmar, og tá skuldi verið komið á samt um, hvat neyðugt er at gera í fyrstu framtíð fyrri at gera allar returmar tíðarhóskandi:«

SONALIST

LOVSONGUR STALINS. — Við Khrushchev á odda taka nú fleiri og fleiri undir við teimum, sum harðliga finnst at, at ikki tónaskaldini í Sovjet kunnu gera ein nýggjan tíðarsong í staðin fyrri hin gamla, sum lovpriðar Stalin. Núverandi tíðarsangurin verður ongán tíð sungin, bara spældur, tí í 3. orin verður sagt um Stalin, at hann

»... lærði okkum at vera sonn móti fólkunum og manaði okkum til arbeiði og heiðurligt avreksverk.«

hugskot

MÓTSTODUMAÐUR AV KONGABREVI

Enn er ikki avgjort, nær Anna Maria, prinsessa skal giftast við Konstantin, prinsin av Grikkalandi; Sjálvt um tað ikki bara eru tey ungu, men eisini Frederikka, drottning, — sterki maður Grikkaland — fegin vil hava hetta frá hondini. Seinast Anna Maria var í Grikkalandi ringi hon heim til faðir sín, Friðrik kong, og spardi um hon ikki kundi giftast í ár. nú hon 30. august verður 17. ár. Einaferð enn fekk hon nei. Sambært griksk blóð svaraði kongur:

»Eg eri móttodumaður av kongabrevum, og eri tað eisini fyrri títt viðkomandi, min kæra dóttur...«

Bokur-bloð

»NEWS OF THE WORLD«, sum ber orð fyrri at dáma velt sensationir av øllum slag, hevur keypt »Lives«-søgu »Christine Keelers« sum skakaði Stórabrendandi, tað tað visti seg, at hon hevði havt samband við krigsráðharran Profume, sum sein av vegin mátti leggja frá sær. Um nakrar vikur skal byrja upptøka av livi hennara; hon er nú 22 ár. — Sjálv sigur hon:

»..... og fór úr skúlanum, tjúkk og klossut. Byrjaði í einum stór-magasini; seinni á skrivstovu, og síðan var eg serveringskvinna. Í dag, sjeið á seinni, telji eg millum nestu vinir minar sendiharrar, filmstjornur, sjónleikarar nakrar av teimum ríkustu forretningsmonnunum í Europa og limir av aristokratunum...«

Haldið Sosialin